

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

====000=====

ສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ..... /ອວຕສ-ສນຍ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ.....

ຂໍ້ກຳນົດ

**ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ
ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ**

- ອີງຕາມ ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 192/ນຍ, ລົງວັນທີ 7/7/05 ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍແລະການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ
- ອີງຕາມ ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສະບັບເລກທີ 68/ນຍ, ລົງວັນທີ 21/05/1999

**ລັດຖະມົນຕີປະຈຳສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ,
ຫົວໜ້າອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ອອກຂໍ້ກຳນົດ:**

**ໝວດທີ I
ຫລັກການທົ່ວໄປ**

ມາດຕາ 1: ຈຸດປະສົງ

ຈຸດປະສົງຫລັກຂອງຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້ ແມ່ນແນໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ ສະບັບເລກທີ 192/ນຍ, ລົງ ວັນທີ 07/07/2005 ແລະ ເພື່ອປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ສະບັບເດືອນ ພະຈິກ 2005.

ມາດຕາ 2: ຫຼັກການ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກການ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ໝວດທີ II

ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນໃນວົງຈອນໂຄງການ

ມາດຕາ 3: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາ ຊົນ ໂດຍໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບວົງຈອນໂຄງການ ດັ່ງນີ້:

<u>ຂັ້ນຕອນຂອງວົງຈອນໂຄງການ</u>	↔	<u>ຂັ້ນຕອນຂອງຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ</u>
ການສະເໜີໂຄງການ	↔	ການວິໄຈບັນຫາສັງຄົມຂອງໂຄງການ / ການສຶກສາ ຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ / ຮ່າງແຜນວຽກສຳ ລັບ ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ
ການເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກ ນິກເບື້ອງຕົ້ນ	↔	ບັບປຸງຮ່າງແຜນວຽກໃຫ້ລະອຽດ / ປະເມີນທາງ ເລືອກ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບໃນທາງລົບ / ຕົກ ລົງເອົາທາງເລືອກທີ່ດີໃນການອອກແບບ
ການເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກ ນິກແບບລະອຽດ	↔	ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ/ ການ ສຳຫລວດດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ / ການຂຶ້ນບັນຊີ ຂັບສັນທີ່ເສຍຫາຍ / ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະ ຊາຊົນ / ແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ
ການອອກແບບໂຄງການ ແບບລະອຽດ	↔	ບັບປຸງ ແລະ ເຮັດແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະ ຊາຊົນ / ແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ ສະບັບສຸດທ້າຍ
ການກໍ່ສ້າງແລະການດຳເນີນງານ ໂຄງການ	↔	ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ / ແຜນພັດທະ ນາຊຸມເຜົ່າ.

ເນື້ອໃນລະອຽດ ສຳລັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ ຂອງວົງຈອນໂຄງການ ແລະ ຂະ ບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ

ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ໝວດທີ III

ການວາງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ການປະກອບເອກະສານ ແລະ ການລາຍງານ

ກ. ການວາງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ການປະກອບເອກະສານ

ມາດຕາ 4: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການວາງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການດຳເນີນຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 3 ຂອງຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້ ໂດຍປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 15 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມເອກະສານບົດລາຍງານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 5 ຫາ ມາດຕາ 9 ດັ່ງລຸ່ມນີ້.

ມາດຕາ 5: ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງເຮັດການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ໃນຂັ້ນຕອນສະເໜີໂຄງການ ເພື່ອກຳນົດບັນຫາສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະເພດຂອງກຸ່ມຄົນທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ສຳລັບການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳເອົາມາຈາກການລົງໄປພາກສະໜາມໃນຈຸດຕ່າງໆ ແລະ ຈາກການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນພື້ນຖານ ສຳລັບ ການປະເມີນປະເພດຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຄວາມເລິກເຊິ່ງ ຂອງການວິໄຈຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງການ, ການປະກອບເອກະສານອັນຈຳເປັນ ເພື່ອການພັດທະນາໂຄງການ, ການປະເມີນຄຳເຫັນ ແລະ ຄວາມຊຳນິຊຳນານງານຂອງນັກວິຊາການທີ່ຕ້ອງມີ ແລະ ເພື່ອກະກຽມຮ່າງແຜນວຽກອັນຈຳເປັນ ເພື່ອເຮັດການສຶກສາລະອຽດກ່ວາເກົ່າ ໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນກະກຽມໂຄງການ. ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການປຶກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ.

ມາດຕາ 6: ປະເພດຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການ ຄວນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ການສູນເສຍຊັບສິນຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຂອງສ່ວນລວມທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ;
- ການສູນເສຍລາຍຮັບ, ວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ທຸລະກິດທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ;
- ຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກການຖືກຍົກຍ້າຍ;
- ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຕໍ່ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້;

- ໂຄງຮ່າງທາງດ້ານຈັດຕັ້ງ ແລະ ນິຕິກຳທີ່ອາດເຮັດໃຫ້ມີອຸປະສັກຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ; ແລະ
- ການຈັດຕັ້ງຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ສັງຄົມຕົ້ນຕໍ.

ມາດຕາ 7: ການສ້າງ ແລະ ການທົບທວນຄືນ ແຜນວຽກ

ອີງໃສ່ການສຳຫລວດພົນລະເມືອງ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ ກະກຽມບົດລາຍງານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ, ບົດລາຍງານການປະເມີນການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ແຜນພັດທະນາຊຸມຊົນເຜົ່າ. ພ້ອມນັ້ນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ກໍຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຜນວຽກ ເພື່ອກະກຽມບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວ. ອົງການຮັບຜິດຊອບໂຄງການ ແມ່ນຈະເປັນຜູ້ພິຈາລະນາແຜນວຽກລວມທັງໆປະມານ ສຳລັບການສ້າງບົດລາຍງານຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາເທິງນັ້ນ.

ມາດຕາ 8: ຫຼັງຈາກການວິໄຈບັນຫາສັງຄົມຂອງໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາພາກສະໜາມອັນຈຳເປັນ ແລະ ສຳຫຼວດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ຕາມຜົນການວິໄຈໂຄງການທີ່ໄດ້ກຳນົດອອກມາ. ກ່ອນທີ່ຈະລົງດຳເນີນວຽກ ພາກສະໜາມ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງຂະບວນການປະຊາສຳພັນ ເພື່ອອະທິບາຍເຖິງ ອົງປະກອບຕ່າງໆຂອງໂຄງການ, ປະເພດຂອງຜົນກະທົບ, ເນື້ອໃນ ແລະ ກຳນົດເວລາ ໃນ ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີ ຫຼື ການສຳຫຼວດ ເພື່ອໄດ້ຂໍ້ມູນພື້ນຖານອື່ນໆ.

ມາດຕາ 9: ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ

1. ຢູ່ໃນໂຄງການທີ່ອາດຈະມີຜົນກະທົບທາງອ້ອມຕໍ່ສັງຄົມ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ ດັ່ງທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໄວ້ຢູ່ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ກວມເອົາເນື້ອໃນສຳຄັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການກຳນົດບັນຫາດ້ານສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.
- ການວິໄຈຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ
- ການວິໄຈກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2. ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ແມ່ນເປັນກອບດຳເນີນງານລວມອັນໜຶ່ງ ຊຶ່ງກວມລວມເອົາທັງໝົດ ຜົນກະທົບຕ່າງໆທີ່ຈະເກີດມີຕໍ່ມະນຸດ ລວມທັງຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສວຍງາມຂອງທຳມະຊາດ, ມໍລະດົກທາງດ້ານວັດຖຸບູຮານ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ຜົນກະທົບທາງດ້ານປະຊາກອນ ແລະ ຊຸມຊົນ, ຜົນກະທົບທາງດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ເສດຖະກິດ, ການປະເມີນບົດບາດຍິ່ງຊາຍ, ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸກຂະພາບ, ສິດທິຂອງຊົນເຜົ່າ, ຜົນກະທົບດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເມືອງ, ການປະເມີນຄວາມທຸກຍາກ, ບັນຫາກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນ (ຄວາມສາມາດເຂົ້ານຳໃຊ້ ແລະ ການມີກຳມະສິດຕໍ່ຊັບພະຍາກອນ) ແລະ ຜົນກະທົບອື່ນໆ ຕໍ່ສັງຄົມ.

3. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງສ້າງບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ເຊິ່ງລວມເອົາແຜນດຳເນີນງານດ້ານສັງຄົມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງເສີມຜົນ ກະທົບດ້ານບວກ, ແລະ ນຳສະເໜີບົດດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອວຕສ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງ.

ມາດຕາ 10: ການສ້າງເອກະສານ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງສ້າງເອກະສານແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຫລື ບົດລາຍງານ ການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນກໍລະນີ ບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ການວິໄຈບັນຫາສັງຄົມຂອງໂຄງການ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ໂຄງການຈະມີຜົນ ກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ການສູນເສຍຊັບສິນຂອງສ່ວນລວມ, ສ່ວນບຸກຄົນ, ການສູນເສຍລາຍຮັບ ແລະ ທຸລະກິດຕ່າງໆ ເຊິ່ງເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກການເວນຄືນຊັບສິນ ແລະ ການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫລື ການຈຳກັດການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຂອງຊຸມຊົນ ທີ່ຂຶ້ນກັບລະດັບ ແລະ ຂະໜາດຂອງຜົນກະ ທົບ.

ການສ້າງເອກະສານ ຈະຕ້ອງດຳເນີນການບົນພື້ນຖານຫລັກການລວມສາມຢ່າງດັ່ງນີ້:

- ສິ່ງເສີມຄຸນນະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.
- ປ້ອງກັນ ຫລື ເຮັດໃຫ້ຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ສັງຄົມມີໜ້ອຍລົງເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້.
- ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.

ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປະຕິບັດຫລັກການສາມຢ່າງດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ ໃນເອກະສານນັ້ນ ຈະ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍມາດຕະການອື່ນຈຳເປັນທັງໝົດ ສຳລັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຟື້ນຟູຊີວິດ ການເປັນຢູ່ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການທົດແທນຄືນຕໍ່ຊັບສິນທີ່ຖືກເວນຄືນໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນ ແລະ ການຟື້ນຟູ ຫລື ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.

ມາດຕາ 11: ບົດລາຍງານການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ໃນກໍລະນີມີຜົນກະທົບໜ້ອຍ ເຊັ່ນມີໜ້ອຍກ່ວາ 200 ຄົນ (ປະມານ 40-50 ຄອບຄົວ) ໄດ້ ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ທັງຜົນກະທົບໜ້ອຍ ແລະ ມີການຍົກຍ້າຍບໍ່ຫລາຍ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດບົດລາຍງານການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນການ ເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ- ເຕັກນິກແບບລະອຽດ ແລະ ນຳສະເໜີຕໍ່ກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງ ການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ. ບົດລາຍງານ ດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ກະກຽມບົນພື້ນຖານການສຳຫລວດຈຳນວນປະຊາກອນ, ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບ ຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ທັງໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ບົດ

ລາຍງານດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ສຳເລັດ ຫຼັງຈາກໄດ້ມີການອອກແບບໂຄງການແບບລະອຽດ ລວມທັງການສຳຫລວດຈຳນວນປະຊາກອນສຳເລັດແລ້ວຢ່າງສົມບູນ, ການສຳຫລວດ ແລະການປະເມີນຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ການກຳນົດງົບປະມານຄັ້ງສຸດທ້າຍ.

ມາດຕາ 12: ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

1. ໃນກໍລະນີຜົນກະທົບຂອງໂຄງການມີຫຼາຍ ເຊັ່ນ ຫຼາຍກວ່າ 200ຄົນ (40-50 ຄອບຄົວ) ໄດ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ຫຼືໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫລາຍ ເນື່ອງຈາກມີການສູນເສຍພື້ນຖານການຜະລິດ, ລາຍຮັບ, ວຽກເຮັດງານທຳ ຫຼື ທຸລະກິດ ຍ້ອນໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນໃຫ້ລະອຽດ ໃນເວລາສ້າງບົດວິພາກເສດຖະກິດ- ເຕັກນິກແບບລະອຽດຂອງໂຄງການ.

ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມບົນພື້ນຖານການສຳຫລວດພົນລະເມືອງ ການຂຶ້ນ ບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ, ການສຳຫລວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ແຜນການດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດສຳເລັດ ຫຼັງຈາກໄດ້ມີການອອກແບບໂຄງການຢ່າງລະອຽດ ໂດຍກວມລວມເອົາທັງການສຳຫລວດພົນລະເມືອງທີ່ສຳເລັດຢ່າງສົມບູນ, ການປະເມີນ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນ ແລະການກຳນົດງົບປະມານຄັ້ງສຸດທ້າຍ. ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເອກະສານບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

2. ກິດຈະກຳໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈະໄດ້ຮັບການດຳເນີນການໄດ້ກໍແຕ່ເມື່ອແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງໂດຍ ອວຕສ.

3. ໄລຍະຂ້າມຜ່ານຂອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈະຖືກຫຍໍ້ໃຫ້ສັ້ນລົງ ແລະ ວຽກເວນຄົນຊັບສິນ, ວຽກທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ວຽກຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະວຽກພື້ນຟູເສດຖະກິດສຳລັບ ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼືໄລຍະໃດໜຶ່ງ ຂອງໂຄງການ (ຍົກເວັ້ນແຕ່ກໍລະນີມີການສະເໜີມາດຕະການພື້ນຟູເສດຖະກິດໄລຍະຍາວ ເຊັ່ນການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ) ຕ້ອງດຳເນີນໃຫ້ສຳເລັດຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເດືອນ ກ່ອນໜ້າວຽກກໍ່ສ້າງໂຄງການ ໃນສ່ວນນັ້ນ ຫຼື ໄລຍະນັ້ນ ຈະເລີ່ມຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 13: ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ໂຄງຮ່າງຂອງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

ຕົວຢ່າງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ຕ້ອງການ ສຳລັບການກະກຽມບົດລາຍງານການເວນຄົນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ໂຄງຮ່າງຂອງແຜນການດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ເພື່ອສ້າງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ເປັນທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຫຼື ທີ່ປຶກສາ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນໄປຕາມບາດກ້າວຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- ການທົບທວນຄືນລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງໆຂອງ ສປປລາວ;
- ການທົບທວນຄືນ ການອອກແບບຂອງໂຄງການແບບລະອຽດ, ຜົນໄດ້ ແລະຂໍ້ແນະນຳໃນ ບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ;
- ດຳເນີນການສົນທະນາປຶກສາຫາລືກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນເມືອງ ແລະ ແຂວງ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມນຳວິທີການວາງແຜນສຳລັບການ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ. ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຈະຕ້ອງຫ້າວຫັນ ໃນການວາງແຜນ ການສຳລັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການນັ້ນ;
- ດຳເນີນການສຳຫຼວດ¹ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດຈາກໂຄງການ (ໃຫ້ກວມເອົາ 100%), ຂັ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຕົວ ແບບ² ໃນເຂດໂຄງການ ແລະເຂດທີ່ສະເໜີເປັນບ່ອນຕັ້ງບ້ານໃໝ່, ບ່ອນໃດທີ່ມີຄວາມຈຳ ເປັນຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍຈັດສັນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງ ສ້າງຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະປະຊາຊົນເຈົ້າພາບ. ສຳ ລັບໂຄງການທີ່ມີລະດັບນ້ອຍກວ່າ ແລະ ອີງໃສ່ທຶນຮອນທີ່ມີ, ວຽກງານການສຳຫຼວດ, ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະການສຳຫຼວດເກັບກຳຂໍ້ມູນດ້ານເສດຖະ ກິດ-ສັງຄົມ ອາດລວມເອົາວຽກທັງໝົດທີ່ກ່າວມານັ້ນເຂົ້າກັນ ໃນເວລາການລົງເກັບກຳ ຂໍ້ມູນພາກສະໜາມ;
- ດຳເນີນການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ (ລວມທັງ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ) ເພື່ອຮັບ ເອົາຄຳຄິດຄຳເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ເຂົ້າໃນການອອກແບບແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາ ຊົນ ແລະເພື່ອຍົກສູງຄວາມເປັນເຈົ້າການ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກສຳລັບຂະບວນການ ຮັບຮອງ ແລະຮັບປະກັນຄວາມສະດວກ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
- ວິໄຈຂໍ້ມູນ ເພື່ອກຳນົດປະເພດຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໂດຍຂຶ້ນກັບລະດັບ ແລະ ຂະໜາດ ຂອງຜົນກະທົບຈາກອົງປະກອບຕ່າງໆຂອງໂຄງການ;

¹ ການສຳຫຼວດ ຕ້ອງໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບທີ່ດິນແລະຊັບສິນ ທີ່ມີເຈົ້າຂອງຫຼືມີຜູ້ນຳໃຊ້ຢູ່ ແລະ ຈຳນວນທີ່ຊັດ ເຈນ ສຳລັບ ຊັບສິນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເວນຄືນ ໃນໄລຍະຊົ່ວຄາວແລະຖາວອນ ຈາກແຕ່ລະຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ, ລວມທັງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຖານະທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະອາຊີບຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດ.

² ການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຄວນໄດ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບໂຄງປະກອບດ້ານສັງຄົມ, ການຄອບຄອງທີ່ດິນແລະການ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ການເຂົ້າເຖິງບ່ອນໃຫ້ການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຕ່າງໆ ທີ່ຈັດຕາມແຕ່ລະກຸ່ມສັງຄົມໃນເຂດໂຄງການ ແລະປະຊາຊົນເຈົ້າພາບໃນເຂດທີ່ຈັດສັນບ່ອນຢູ່ໃໝ່, ຕ້ອງ ໄດ້ລະບຸຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບກຸ່ມຄົນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ, ໂດຍສະເພາະ ຜູ້ທຸກຍາກແລະກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາ ມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້ (ຕົວຢ່າງ: ຜູ້ເຊົ່າທີ່ດິນຢູ່, ຄົນງານທີ່ບໍ່ມີດິນ, ແມ່ຍິງ) ແລະ ໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຄຸນ ລັກສະນະພິເສດ ຂອງເຂົາເຈົ້າຕໍ່ໂຄງການ; ການສຳຫຼວດ ຄວນໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ຄາດການ ໄວ້ຈາກໂຄງການ - ການໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະການບໍລິການດ້ານສັງຄົມຕ່າງໆ ແລະຜົນ ກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ແຕ່ລະກຸ່ມຂອງສັງຄົມ.

- ດຳເນີນການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກ ເພື່ອຈັດຮູບແບບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ (ລວມທັງ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຊັບສິນປະເພດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ມາດຕະການພື້ນຟູເສດຖະກິດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ) ສຳລັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໃນແຕ່ລະປະເພດ;
- ສ້າງຂັ້ນຕອນ ສຳລັບປະເມີນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຊັບສິນປະເພດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ;
- ສ້າງຕາຕະລາງເວລາ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ;
- ສ້າງຂັ້ນຕອນໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ;
- ກຳນົດຂັ້ນຕອນຕິດຕາມກວດກາໃນໄລຍະດຳເນີນໂຄງການ ແລະ ຫຼັງໂຄງການສຳເລັດແລ້ວ ແລະ ກຳນົດອົງການຈັດຕັ້ງພາຍນອກທີ່ມີຄວາມສາມາດ ມາເຮັດການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ສ້າງແຜນວຽກສຳລັບວຽກດັ່ງກ່າວນີ້;
- ຄາດຄະເນການໃຊ້ຈ່າຍ ສຳລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ລວມທັງ ຄ່າສິ້ນເປືອງທາງດ້ານບໍລິຫານຕ່າງໆ.

ໃນກໍລະນີໂຄງການໃດ ເຫັນວ່າຈະມີຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ຄອບຄົວໃນກຸ່ມທີ່ທຸກຍາກ, ໃນແຜນການຍົກ ຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ລະບຸມາດຕະການ³ ເພີ່ມເຕີມບວກກັບຄ່າທົດແທນຄວາມເສຍຫາຍ ເພື່ອແນໃສ່ປັບປຸງຖານະຂອງຜູ້ທຸກຍາກ ໃຫ້ຫລຸດຜ່ອນລະດັບຄວາມທຸກຍາກ.

³ ມາດຕະການ ຄວນແນໃສ່ຫຼີກລ້ຽງຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານສັງຄົມທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຄວນຈັດຕາມຫົວເລື່ອງທີ່ກວມເອົາ: ກ) ການຫຼຸດຜ່ອນ ສິ່ງກົດຂວາງໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ການຄ້າຂາຍແລະການຊອກວຽກງານເຮັດ; ຂ) ການປັບປຸງ ຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການໃຫ້ການບໍລິການດ້ານສັງຄົມທີ່ຈຳເປັນແກ່ຜູ້ທຸກຍາກ; ຄ) ການ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ, ມີຂະບວນການເຂົ້າຮ່ວມທີ່ດີ ແລະ ມີການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດີສຳລັບຜູ້ທຸກຍາກ; ແລະ ງ) ການຫຼຸດຜ່ອນໂອກາດ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າທຸກຍາກລົງຕື່ມ ໂດຍສ້າງຊັບສິນທາງດ້ານສັງຄົມ ຂຶ້ນເຊັ່ນ: ຍຸດທະສາດສ້າງຊັບສິນ ເປັນຕົ້ນ “ດິນປຸງນິດິນ”, ການໃຊ້ເຮືອນແທນຄືນ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງທີ່ຮັບປະກັນຕໍ່ກຳມະສິດທີ່ດິນ. ຍຸດທະສາດ ທີ່ບໍ່ອີງໃສ່ດິນ ອາດໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຫຼາຍກວ່າ ສຳລັບສິດຄອບຄອງຕາມປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳ ຂອງປະຊາຊົນຊື່ນເຜົ່າ ແລະ ຄົນດັ່ງເດີມ ການເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າແຫຼ່ງການເງິນ ແລະ ສິນເຊື່ອຂະໜາດນ້ອຍດີຂຶ້ນ; ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມໃນວຽກງານໃໝ່; ປັບປຸງຄວາມສາມາດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ແລະ ໂອກາດມີວຽກເຮັດງານທຳ. ການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ ຄວນເຮັດໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທຸກຍາກ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຄວາມຈຳເປັນ, ບຸລິມະສິດ ແລະ ຄວາມປາດຖະໜາຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຖືກເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ໃນລັກສະນະທີ່ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງຄົບຖ້ວນ. ການຄັດເລືອກເອົາຍຸດທະສາດສຸດທ້າຍ ຄວນອີງໃສ່ຄວາມມັກຊອບ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ບົນພື້ນຖານຄວາມຮັບຮູ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ມາດຕາ 14: ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ແລະ ການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການສຳຫຼວດພາກສະໜາ ເພື່ອເກັບກຳເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ມາປະກອບເອກກະສານ ແລະ ບົດລາຍງານອັນຈຳເປັນ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດັ່ງກ່າວມີຄື:

1. **ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ:** ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ຈະມີການຂຶ້ນບັນຊີແລະເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບໂຄງປະກອບຂອງຄອບຄົວ, ອາຍຸແລະເພດໄວ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍກົງຕໍ່ວັດຖຸ ແລະ ຕໍ່ເສດຖະກິດ.

2. **ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ:** ການຂຶ້ນບັນຊີລະອຽດກ່ຽວກັບຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈະລວມເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍແຍກຕາມແຕ່ລະປະເພດ ແລະ ໝວດ; ການສູນເສຍໂຄງລ່າງແລະຊັບສິນຄົງທີ່ອື່ນໆ, ການສູນເສຍລາຍຮັບ, ວຽກເຮັດງານທຳແລະທຸລະກິດ, ສະພາບການຄອບຄອງທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສາທາລະນະປະໂຫຍກຂອງຊຸມຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ການສູນເສຍຊັບສິນທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ຊັບສິນຂອງຊຸມຊົນ.

3. **ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ:** ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຈະເກັບກຳເອົາຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຕີລາຄາຫຼັງຈາກໄດ້ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນສຳເລັດ. ຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍ ເຊິ່ງຖືກຄັດເລືອກເອົາມາເປັນຕົວຢ່າງນັ້ນ ຈະເນັ້ນໃສ່ລາຍຮັບຂອງຄອບຄົວໃນເວລານັ້ນ, ປະເພດຂອງອາຊີບຫຼັກແລະສຳຮອງ, ລະດັບທັກສະຄວາມຮູ້ ແລະ ການສຶກສາຂອງແຕ່ລະຄົນໃນຄອບຄົວ ແລະ ລັກສະນະລາຍຮັບ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍເງິນຄຳ, ການປະຢັດ, ຊັບສິນ ແລະ ໜີ້ສິນ ທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ.

ມາດຕາ 15: ແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ແມ່ນບາດກ້າວທຳອິດ ແລະ ສຳຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ບັນຫາຂອງແມ່ຍິງ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ. ຄຳຖາມ ແລະ ຍຸດທະສາດທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອແກ້ໄຂເລື່ອງຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດຢູ່ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ມັນມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ຄອບຄົວແມ່ຮ້າງນາງໝ້າຍ, ຜູ້ເຖົ້າແລະແມ່ຍິງໂສດ ແລະ ຄວນໃຫ້ມີແມ່ຍິງເປັນຜູ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນ. ຖ້າເປັນໄປບໍ່ໄດ້ ຜູ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນກໍຄວນເປັນຄົນ ທີ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈໄດ້ດີ ກ່ຽວກັບ ຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເປັນຢ່າງດີ ກ່ຽວກັບ ການຈະເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກແມ່ຍິງໄດ້ດີຄືແນວໃດ.

ມາດຕາ 16: ວັນເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກຳນົດບາດກ້າວທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນໂຄງການ ພັດທະນາຊາບ ກ່ຽວກັບມື້ເລີ່ມຕົ້ນສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ຫຼື ກ່ຽວກັບກຳນົດໝາຍອື່ນໆທີ່ພົວພັນກັບວັນເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ ເພື່ອສະດວກໃນການກຳນົດສິດ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ ຕາມດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 17: ແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ

1. ຖ້າຫາກມີຊຸມເຜົ່າໃດໜຶ່ງທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ນອນຢູ່ໃນຈຳນວນປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຈຳເປັນໃນໄລຍະສຶກສາພາກສະໜາມ. ຖ້າວ່າ ຜົນກະທົບມີແຕ່ຕິດພັນກັບການເວນຄືນທີ່ດິນເທົ່ານັ້ນ ຢູ່ໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຕ້ອງມີພາກໜຶ່ງສະເພາະທີ່ເວົ້າເຖິງການແກ້ໄຂບັນຫາຊຸມເຜົ່ານັ້ນ ແລະ ພ້ອມທັງມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ຕາມມາ.

2. ເມື່ອຜົນກະທົບຕໍ່ຊຸມເຜົ່າ ຫາກປາກົດມີຫລາຍ ນອກຈາກຜົນກະທົບທີ່ໄດ້ມີການເວນຄືນທີ່ດິນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ ເປັນຫົວໜຶ່ງສະເພາະ ໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກແບບລະອຽດ. ແຜນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

3. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກຳນົດມາດຕະການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ປະເພດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອສຳລັບ ການພັດທະນາ, ການເຂົ້າຮ່ວມແລະປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນ ແລະກົນໄກແກ້ໄຂຂັ້ນຕ່ຳ ແຍ່ງ ບົນພື້ນຖານການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ອາວຸໂສຂອງເຜົ່າຊົນ, ຊຸມຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

4. ໃນກໍລະນີ ໂຄງການຂອງລັດມີຄວາມຈຳເປັນເຮັດແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນຕາມຫລັກການ ແລະ ນຳສະເໜີແຜນດັ່ງກ່າວໃຫ້ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການເປັນເອກກະຊົນ ກ່ອນອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະຮັບຮອງເອົາ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີໃຫ້ກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງກວດກາ ແລະ ເຫັນດີນຳເສຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 18: ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການສຳລັບການສ້າງແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ

ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການສຳລັບການສ້າງແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ ມີຄື:

- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານພື້ນຖານທີ່ໄດ້ຈາກການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ, ການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ;
- ກຳມະສິດຂອງຄອບຄົວຕໍ່ພື້ນຖານເສດຖະກິດແລະການຜະລິດ;
- ລາຍຮັບປະຈຳປີ ຈາກການເຮັດວຽກຕົນຕໍ່ແລະສຳຮອງ;
- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານເສດຖະກິດຂອງຊຸມຊົນ (ເຊັ່ນ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຫຍໍ້ໆກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນເສດຖະກິດ ແລະ ທຳມະຊາດ, ລະບົບການຜະລິດແລະການທຳມາຫາກິນ, ລະບົບກຳມະສິດ);
- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານສັງຄົມຂອງຊຸມຊົນ (ເຊັ່ນ ຂໍ້ມູນຫຍໍ້ໆ ກ່ຽວກັບວົງສາຄະນາຍາດ, ລະບົບການໃຫ້ ຄ່ານິຍົມ, ປະເພດການຈັດຕັ້ງສັງຄົມທີ່ຈັດຂຶ້ນຢ່າງເປັນທາງການແລະບໍ່ເປັນທາງການ, ກຸ່ມກະສິກອນ, ແລະອື່ນໆ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຈັດຕັ້ງທີ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອກຸ່ມຄົນໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບຜົນກະທົບ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການ.
- ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ຈາກໂຄງການ ຕໍ່ການບໍລິການຂຶ້ນພື້ນຖານດ້ານສັງຄົມ (ເຊັ່ນ ນ້ຳສະອາດ, ໂຮງໝໍແລະໂຮງຮຽນ); ແລະ
- ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການຕໍ່ຊີວິດທາງດ້ານສັງຄົມແລະເສດຖະກິດ.

ຂໍ້ມູນຂ່າວສານສຳລັບສ້າງແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ ຕ້ອງເກັບກຳມາຈາກກອງປະຊຸມຮ່ວມກັບກຸ່ມຂອງຊຸມເຜົ່າທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢູ່ໃນເຂດນັ້ນ ແລະ ແມ່ຍິງ ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນເຂດທີ່ໄດ້ຮັບອິດທິພົນຈາກໂຄງການ. ການປຶກສາຫາລືຕ້ອງສຸມໃສ່ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ, ຜົນກະທົບທາງບວກ ແລະ ລົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບການອອກແບບໂຄງການ. ຖ້າວ່າ ການສຶກສາກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຈະມີຢ່າງຫລວງຫລາຍຈົນເຖິງຂັ້ນວ່າ ບັນດາຊຸມເຜົ່າຈະມີການປະຕິເສດໂຄງການ, ອົງການຮັບຜິດຊອບໂຄງການຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການອອກແບບ ຫລື ການປັບປຸງໂຄງການຄືນໃໝ່.

ຂ. ການລາຍງານ

ມາດຕາ 19: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີເອກະສານບົດລາຍງານຕ່າງໆ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 15 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຄື:

- ໃນກໍລະນີໂຄງການເປັນໂຄງການຂອງລັດ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງນຳສະເໜີໃຫ້ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ອວຕສ) ເປັນຜູ້ກວດກາ ແລະ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ.

- ໃນກໍລະນີ ໂຄງການລົງທຶນຂອງພາຍໃນ ຫລື ຕ່າງປະເທດ ຊຶ່ງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ເປັນ ທຸລະກິດເອກະຊົນ ຫລື ເປັນການຮ່ວມທຸລະກິດລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະ ພາກເອກກະ ຊົນ, ກ່ອນອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະຮັບຮອງເອົາ ເອກະສານບົດລາຍງານຕ່າງໆເຫລົ່ານັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີໃຫ້ຂະແໜງການທັງສູນ ກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກວດກາ ແລະ ເຫັນດີນຳເສຍກ່ອນ.

ໝວດທີ IV

ການມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ການມີສິດທິທີ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການຊ່ວຍເຫລືອຕ່າງໆໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່

ມາດຕາ 20: ການມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ການມີສິດທິ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການຊ່ວຍ ເຫລືອຕ່າງໆ ໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງປະຕິ ບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 3, 5, 6, 7, 8 ແລະ 9 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ບົດ ແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 21: ການມີເງື່ອນໄຂ

1. ບຸກຄົນ ຫລື ກຸ່ມຄົນ, ຄອບຄົວ (ບາງເທື່ອກໍເອີ້ນວ່າຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ), ບໍລິສັດ ຫຼື ສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງຂອງລັດແລະຂອງເອກກະຊົນ ໃນວັນເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ ຫາກຍັງຕັ້ງພູມ ລຳເນົາຢູ່, ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຍັງທຳມາຫາກິນຢູ່ໃນເຂດແດນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຫຼື ຜູ້ທີ່ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນສູນເສຍທີ່ດິນ (ລວມທັງທີ່ດິນປູກເຮືອນ, ດິນເພື່ອເຮັດການຄ້າຂາຍ, ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ແລະທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ), ຊັບພະຍາກອນ ນຳໃຊ້ຊັບສິມບັດຄົງທີ່ແລະເຄື່ອນທີ່ໃດໜຶ່ງ ເພາະຖືກ ເວນຄືນ, ຖືກເຂົ້າຄອບຄອງ, ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ເວົ້າລວມ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບບໍ່ດີ, ທັງໝົດຫຼືສ່ວນໃດສ່ວນ ໜຶ່ງ, ຊົ່ວຄາວຫຼືຕະຫຼອດໄປ, ຫຼືທຸລະກິດ, ອາຊີບ, ບ່ອນເຮັດວຽກຫຼືເຮືອນຢູ່, ຫຼືຖິ່ນອາໄສໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບບໍ່ດີ, ຖືກຍົກຍ້າຍຫຼືບໍ່ກໍຕາມ ຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະຈະມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າທົດ ແທນຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ມີສິດໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ ຕາມດຳລັດ ແລະ ບົດ ແນະນຳດ້ານ ວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນ ກັບ ຖານະຂອງກຳມະສິດ ຫລື ສິດຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ດິນ ຫລື ຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບນັ້ນ.

2. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ທີ່ເຄີຍມີລາຍຮັບຈາກການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ: ລ່າເນື້ອ, ຫາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ຫາປາ ແລະອື່ນໆ ກໍມີສິດ ໄດ້ຮັບຄ່າທົດແທນຄວາມເສຍຫາຍເປັນ ເງິນສົດ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ມີວິທີທຳມາຫາກິນໃໝ່ ແນໃສ່ປັບປຸງລາຍຮັບ ແລະຊີວິດການ ເປັນຢູ່ຂອງຄອບຄົວໃຫ້ດີຂຶ້ນ ຫຼືຢ່າງໜ້ອຍກໍຟື້ນຟູໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບກ່ອນມີໂຄງການ.

3. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ທີ່ສູນເສຍທີ່ດິນ ແລະລາຍຮັບຊົ່ວຄາວ ຈາກວຽກຂອງໂຄງການ ກໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າທົດແທນຈາກການສູນເສຍລາຍຮັບຕະຫຼອດໄລຍະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບນັ້ນ. ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ມີຕໍ່ທີ່ດິນ, ຊັບສິນ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຟື້ນຟູໂດຍໂຄງການ.

ມາດຕາ 22: ການທົດແທນຄືນຕໍ່ຊັບສິນຄົງທີ່ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ

ການມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອ ເພື່ອຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍແບ່ງເປັນປະເພດຕ່າງໆ ມີດັ່ງນີ້:

1. ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຍ້ອນສູນເສຍທີ່ດິນກະສິກໍາ.
 - ກົນໄກລວມສໍາລັບການທົດແທນດິນກະສິກໍາທີ່ເສຍຫາຍ ຈະຖືກປະຕິບັດໂດຍຫໍລາກການ 'ດິນປ່ຽນດິນ' ເຊິ່ງຕ້ອງເປັນດິນທີ່ມີສະມັດຕະພາບນການຜະລິດເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ທີ່ຕັ້ງເປັນທີ່ຮັບໄດ້ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເຊິ່ງດິນສ່ວນໃຫຍ່ ຫລື ດິນທັງໝົດຂອງເຂົາເຈົ້າຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ໃນກໍລະນີ ບໍ່ສາມາດຊອກຫາດິນທີ່ເໝາະສົມໄດ້ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ມີການທົດແທນເປັນເງິນສົດຕາມມູນຄ່າດິນຕາມທ້ອງຕະຫລາດໃນປະຈຸບັນ. ແຕ່ແນວໃດກໍ່ຕາມ ຖ້າວ່າ ດິນທີ່ຖືກສູນເສຍນັ້ນ ຫາກມີສັດສ່ວນຕໍ່ກວ່າ 20% ຫລື 20% ຂອງເນື້ອທີ່ດິນທັງໝົດ ແລະ ສ່ວນທີ່ເຫລືອນັ້ນຍັງສາ ມາດສືບຕໍ່ນໍາໃຊ້ໄດ້ຢູ່, ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນ ດ້ວຍເງິນສົດໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ສ່ວນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີພຽງສ່ວນໜຶ່ງຂອງດິນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແຕ່ສ່ວນທີ່ເຫລືອແມ່ນບໍ່ສາມາດນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນຈຸດປະສົງທາງດ້ານເສດຖະກິດໄດ້, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະມີສິດ ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ດິນທັງໝົດ ໃນມູນຄ່າປ່ຽນທຽນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຫລື ໂດຍວິທີ 'ດິນປ່ຽນດິນ'.
 - ດິນກະສິກໍາທີ່ປ່ຽນແທນນັ້ນ ຈະຖືກມອບໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍມີການໃຫ້ກໍາມະສິດຄອບຄອງຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ພ້ອມທັງ ຍົກເວັ້ນພາສີ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຖ່າຍໂອນກໍາມະສິດ, ຄ່າຂຶ້ນ ທະບຽນ ແລະ ທຳນຽມຕ່າງໆ.
 - ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ມີດິນຖືກຢຸດການນໍາໃຊ້ຊົ່ວຄາວຍ້ອນວຽກງານຂອງໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຕໍ່ລາຍຮັບສູງສຸດທີ່ຖືກສູນເສຍ, ຕໍ່ຊັບສິນ, ຜົນຜະລິດ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ທີ່ຖືກເປ່ເພ ເສຍຫາຍ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ.
 - ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ ຈະມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າຂົນສົ່ງ.
2. ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນການສູນເສຍດິນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ດິນສໍາລັບການຄ້າ.
 - ກົນໄກລວມສໍາລັບການທົດແທນດິນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ດິນສໍາລັບການຄ້າທີ່ເສຍຫາຍ ຈະຖືກປະ ຕິບັດໂດຍຫໍລາກການ 'ດິນປ່ຽນດິນ' ເຊິ່ງຕ້ອງເປັນດິນທີ່ມີຂະໜາດເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ທີ່ຕັ້ງເປັນທີ່ຮັບເອົາໄດ້ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເຊິ່ງດິນສ່ວນໃຫຍ່ ຫລື

ດິນທັງໝົດຂອງເຂົາເຈົ້າຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ໃນກໍລະນີ ບໍ່ສາມາດຊອກຫາດິນທີ່ ເໝາະສົມໄດ້ ຕາມການ ຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ມີການທົດແທນຄືນ ເປັນເງິນສົດຕາມມູນຄ່າດິນ ຕາມທ້ອງຕະຫລາດໃນປະຈຸບັນ. ແຕ່ແນວໃດກໍຕາມ ຖ້າວ່າ ດິນທີ່ຖືກສູນເສຍນັ້ນ ຫາກມີສັດສ່ວນຕໍ່ກວ່າ 20% ຫລື 20% ຂອງເນື້ອທີ່ດິນທັງໝົດ ແລະ ສ່ວນທີ່ເຫລືອນັ້ນຍັງສາມາດສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ໄດ້ຢູ່, ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະໄດ້ ຮັບການທົດແທນຄືນ ດ້ວຍເງິນສົດໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ສ່ວນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີພຽງສ່ວນໜຶ່ງຂອງດິນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແຕ່ສ່ວນທີ່ເຫລືອແມ່ນບໍ່ ສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຈຸດປະສົງທາງດ້ານເສດຖະກິດໄດ້, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະມີສິດ ໄດ້ ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ດິນທັງໝົດ ໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຫລື ໂດຍ ວິທີ ‘ດິນປ່ຽນດິນ’.

- ດິນປ່ຽນແທນສຳລັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈະຖືກມອບໃຫ້ຕາມຂະໜາດອັນແນ່ ນອນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານທົ່ວໄປ ແລະ ຫລັກປະຕິບັດຂອງຜູ້ເມືອງ. ແຕ່ ແນວໃດກໍຕາມ ຖ້າວ່າ ດິນທີ່ຖືກເສຍຫາຍຫາກມີຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າ ດິນທີ່ຈັດສັນໃຫ້, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນເປັນເງິນສົດເພື່ອຊົດເຊີຍຕໍ່ສ່ວນທີ່ຫລຸດລົ້ນກັນ.
 - ດິນກະສິກຳທີ່ປ່ຽນແທນນັ້ນ ຈະຖືກມອບໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍມີການໃຫ້ກຳມະສິດ ຄອບຄອງຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ພ້ອມທັງ ຍົກເວັ້ນພາສີ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຖ່າຍໂອນກຳມະ ສິດ, ຄ່າຂົນ ຫະບຽນ ແລະ ທຳນຽມຕ່າງໆ.
 - ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ມີດິນຖືກຢຸດການນຳໃຊ້ຊົ່ວຄາວ ຍ້ອນວຽກງານຂອງໂຄງການຈະໄດ້ ຮັບການທົດແທນໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຕໍ່ລາຍຮັບສູງສຸດທີ່ຖືກສູນເສຍ ແລະ ຕໍ່ຊັບສິນ ທີ່ ຖືກເປ່ເພ ເສຍຫາຍຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ.
 - ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດ ຍ້ອນການສູນເສຍດິນ ແລະ ສະຖານທີ່ການຄ້າ ກໍ່ຈະມີສິດ ໄດ້ຮັບຄ່າຂົນສົ່ງເຊັ່ນດຽວກັນ.
3. ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນການສູນເສຍເຮືອນ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ.
- ກົນໄກສຳລັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍແກ່ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ ຈະຕ້ອງ ທົດແທນດ້ວຍເງິນສົດ ໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຂອງວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ໂດຍບໍ່ມີການຫັກຄ່າຫລັຍ ທັງນ ຫລື ຫລຸດຄ່າທົດແທນສຳລັບວັດຖຸກໍ່ສ້າງທີ່ຍັງເຫລືອ.
 - ຖ້າວ່າເຮືອນ ຫລື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ ສ່ວນໃດໜຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ສ່ວນທີ່ຍັງ ເຫລືອນັ້ນສາມາດນຳໃຊ້ຕໍ່ໄປໄດ້, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດ ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ເປັນເງິນສົດ ສຳລັບສ່ວນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຂອງສິ່ງປຸກສ້າງນັ້ນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອໃນການພື້ນຟູສິ່ງປຸກສ້າງ ໃນສ່ວນທີ່ເຫລືອນັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສືບ ຕໍ່ນຳໃຊ້ໄດ້. ໃນກໍລະນີ ສິ່ງປຸກສ້າງສ່ວນທີ່ຍັງເຫລືອນັ້ນບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຫລື ພື້ນທີ່ຍັງ

ເຫລືອໜ້ອຍ ເຊິ່ງບໍ່ສາມາດປຸກເຮືອນໄດ້ຕາມມາດຖານຕໍ່າສຸດ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດຕໍ່ສິ່ງປຸກສ້າງດັ່ງກ່າວ ໃນມູນຄ່າ ປ່ຽນແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໂດຍບໍ່ມີການຫັກຄ່າຫຼຸ້ຍຫຼຽນ ຫລື ຫລຸດຄ່າທົດແທນຕາມວັດຖຸ ທີ່ຍັງເຫລືອ.

- ຜູ້ທີ່ເຊົ່າເຮືອນ ຫລື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ ສໍາລັບເປັນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຫລື ເພື່ອຈຸດປະສົງຕ່າງໆ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ເທົ່າກັບມູນຄ່າເຊົ່າສາມເດືອນ ລວມທັງຄ່າເສຍຫາຍອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນເງິນຈ່າຍຄ່າເຊົ່າ ລ່ວງໜ້າ ແລະ ທັງຈະໄດ້ຮັບ ການຊ່ວຍເຫລືອໃນການຊອກຫາທີ່ຢູ່ອາໄສໃໝ່.

4. ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນການສູນເສຍທຸລະກິດ.

- ກົນໄກສໍາລັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຍ້ອນການສູນເສຍທຸລະກິດແມ່ນ:

- ສະໜອງສະຖານທີ່ທຸລະກິດປ່ອນໃໝ່ໃນຂະໜາດເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ມີທີ່ຕັ້ງເຊິ່ງໃຫ້ລູກຄ້າ ສາມາດ ເຂົ້າເຖິງໄດ້ ແລະ ເປັນທີ່ເພິ່ງພໍໃຈຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫລື ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ດ້ວຍເງິນສົດໃນມູນຄ່າທົດແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໃນກໍລະນີ ບໍ່ມີດິນທີ່ເໝາະສົມທົດແທນຄືນໄດ້.

- ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດ້ວຍເງິນສົດ ສໍາລັບໂຄງລ່າງດ້ານທຸລະກິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ແມ່ນ ຕ້ອງຈ່າຍໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງໂຄງລ່າງນັ້ນ ໂດຍບໍ່ມີການຫັກຄ່າຫຼຸ້ຍຫຼຽນ ຫລື ຫລຸດ ຄ່າທົດແທນຕາມວັດຖຸທີ່ຍັງເຫລືອ.

- ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດ້ວຍເງິນສົດສໍາລັບການສູນເສຍລາຍຮັບໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ.

- ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນຫ້າງຮ້ານຖືກເສຍຫາຍຈາກໂຄງການ ແລະ ຖືກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີ ການຍົກຍ້າຍອອກ ຍ້ອນວ່າ ທັງໝົດ ຫລື ສ່ວນໃດໜຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແຕ່ສ່ວນທີ່ຍັງ ເຫລືອນັ້ນ ບໍ່ສາ ມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ ຖ້າວ່າເຂົາມີຄວາມຕ້ອງການສະຖານທີ່ໃໝ່ ກໍຕ້ອງໄດ້ ຕອບສະໜອງໃຫ້ ແລະ ເປັນທີ່ຮັບຮອງເອົາໄດ້ໃນມາດຖານຕໍ່າສຸດ, ໃນກໍລະນີ ເນື້ອທີ່ ຂອງຫ້າງຮ້ານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ຫາກກວ້າງກວ່າເນື້ອທີ່ ທີ່ສະໜອງໃຫ້ ໃໝ່ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ສໍາລັບສ່ວນເນື້ອທີ່ ທີ່ ຫລຸດລົ້ນກັນນັ້ນ.

5. ຖ້າມີຜົນກະທົບຍ້ອນໂຄງການຕໍ່ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ຂອງຊຸມຊົນ (ເຊັ່ນ ຊົນລະປະທານ, ນໍ້າປະປາ, ຮ່ອງລະບາຍນໍ້າ, ທາງເຂົ້າຫາບ້ານ ຫລື ທົ່ງນາ, ສະຖານທີ່ສັກກາລະ ບູຊາ, ໂຮງຮຽນ, ສະຖານທີ່ຊຸມນຸມ, ຕະຫລາດ) ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ປົວແປງສິ່ງອໍານວຍຄວາມ ສະດວກຕ່າງໆເຫລົ່ານັ້ນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີກວ່າເດີມ.

6. ການປະເມີນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ດິນໄມ້ກົນໝາກ ແມ່ນເອົາມູນຄ່າສະເລ່ຍຂອງ ຜົນຜະລິດໃນແຕ່ລະປີ ຄູນໃຫ້ຈໍານວນປີທີ່ດິນໄມ້ນັ້ນຍັງສາມາດສືບຕໍ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດໄດ້. ການທົດແທນ ຄ່າເສຍຫາຍສໍາລັບຜົນຜະລິດໃນແຕ່ລະປີ ແມ່ນຕ້ອງອີງໃສ່ລາຄາຕະຫລາດຕົວຈິງໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ. ໃນ

ກໍລະນີ ຕົ້ນໄມ້ການຄ້າ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ປູກທົດແທນຄືນ ໃນເຂດທີ່ມີ ຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ຕອບສະໜອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນວຽກ ງານກ້າເບ້ຍໄມ້ ແລະ ການປົວລະບັດຮັກສາປ່າປູກດັ່ງກ່າວ.

7. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ການສູນເສຍໂອກາດໃນການເຮັດທຸລະກິດ.

- ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ ບົນພື້ນຖານເຮັດການບໍລິການ ຫລື ການລ່າ ເນື້ອ, ການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ຫລື ການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຕ້ອງໄດ້ ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ໃນມູນຄ່າຂອງການສູນເສຍໂອກາດໃນການ ເຮັດທຸລະກິດນັ້ນ ໂດຍອາດເປັນທັງວັດຖຸ ແລະ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການຝຶກ ອົບຮົມ ເພື່ອການຟື້ນຟູທຸລະກິດນັ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ກໍ່ຄື ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ດີກວ່າເກົ່າ ຫລື ຢ່າງໜ້ອຍກໍ່ເທົ່າກັບ ລະດັບກ່ອນມີໂຄງການ.
- ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໃຫ້ບູລິມະສິດ ແກ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໃນການເຂົ້າເຮັດວຽກໃນ ໂຄງການ ໂດຍມີເງິນເດືອນທີ່ເໝາະສົມ.

8. ໃນກໍລະນີ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ບໍ່ຕ້ອງການໄປຢູ່ຕາມສະຖານທີ່ໃໝ່ ທີ່ທາງໂຄງການ ກຳນົດໄວ້ໃຫ້ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນເປັນເງິນສົດ ຕໍ່ ຊັບສິນທີ່ເສຍຫາຍນັ້ນ ບວກກັບເງິນອຸດໜູນເພີ່ມເຕີມ ສຳລັບການຂົນສົ່ງ ແລະ ການຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່ ຢູ່ສະຖານທີ່ ທີ່ເຂົາເຈົ້າເລືອກໄປເອງ.

9. ການອຸດໜູນຕ່າງໆ: ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍທັງໝົດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການອຸດໜູນຢ່າງພຽງພໍ ອາດເປັນທັງອາຫານ ຫລື ເງິນສົດ ໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານໄປເຖິງໄລຍະການຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ໄດ້ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

10. ການຍົກຍ້າຍສິ່ງປູກສ້າງ, ສະຖານທີ່ທາງສາດສະໜາ ແລະ ສິ່ງສັກກາລະບູຊາ.

ຊັບສິນທາງດ້ານສາດສະໜາ ແລະ ຊັບສິນຂອງຊຸມຊົນທັງໝົດທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການກໍ່ສ້າງຄືນໃໝ່ໃນເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ໂດຍເຈົ້າຂອງໂຄງການຈະເປັນຜູ້ຮັບພາລະທັງໝົດ ໃນ ການໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບວຽກງານກໍ່ສ້າງ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການຈັດພິທີທາງດ້ານຮີດຄອງປະເພນີຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 23: ການພັດທະນາເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

1. ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ; ເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສ, ເຂດກະສິກຳ ຫລື ເຂດການຄ້າ ໂດຍ ຂຶ້ນກັບແຕ່ລະກໍລະນີ ຕ້ອງໄດ້ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດໃກ້ຄຽງກັບເຂດທີ່ຢູ່ເກົ່າ ເທົ່າທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໂດຍ ໃຫ້ມີສະພາບທາງດ້ານພູມສາດ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ດີກວ່າເກົ່າ ຫລື ຢ່າງໜ້ອຍກໍ່ເທົ່າກັບເຂດທີ່ໄດ້ ຮັບຜົນກະທົບນັ້ນ.

2. ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ຄັດເລືອກໃໝ່ນັ້ນ ຕ້ອງມີຄວາມເໝາະສົມສຳລັບການເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ສາມາດປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ ມີຄວາມ ໝັ້ນຄົງຫລາຍຂຶ້ນ.

3. ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດທີ່ບໍ່ມີຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລື ໂພທຳມະຊາດ ແລະ ຖືກຈັດວາງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຖານໃນການອອກແບບຜັງເມືອງໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສາມາດມີຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າເຖິງ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕໍ່ຊຸມຊົນ (ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ວັດວາອາຮາມ ແລະ ອື່ນໆ) ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ (ນ້ຳປະປາ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ໄຟຟ້າ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເທົ່າທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້) ແລະ ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກໍ່ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຢ່າງຄົບຖ້ວນ ກ່ອນການຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນອອກຈາກຖິ່ນ ເດີມຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

4. ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ເປັນເຂດກະສິກຳ ຕ້ອງໄດ້ຕອບສະໜອງເນື້ອທີ່ ທີ່ມີຂະໜາດພຽງພໍ ໂດຍໃຫ້ມີທັງພື້ນທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບການເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດກະສິກຳ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ເຮັດສວນ ຄົວ.

5. ການຍົກຍ້າຍຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນຂອງຊຸມຊົນ ເປັນຕົ້ນ ປ່າໄມ້ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ນັ້ນມີຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້, ທົ່ງ ຫຍ້າລ້ຽງສັດ ແລະ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍນັ້ນ ມີຄວາມສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

6. ທີ່ຕັ້ງຂອງເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກບົນພື້ນຖານການປຶກສາຫາລື ກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ໃຫ້ເປັນທີ່ຮັບຮອງເອົາໄດ້ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ມາດຕາ 24: ການສຳຫລວດ ແລະ ອອກແບບ ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່

1. ການຄັດເລືອກເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ສຳລັບເປົ້າໝາຍກະສິກຳ ຕ້ອງດຳເນີນບົນ ພື້ນຖານການ ສຳຫລວດພາກສະໜາມຢ່າງລະອຽດ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄຸນລັກສະນະຄວາມອາດສາມາດ ຂອງດິນ ເພື່ອຮັບປະກັນການຜະລິດກະສິກຳແບບຍືນຍົງ.

2. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການພັດທະນາເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ເຊິ່ງລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການສຳ ຫລວດດິນ ແລະ ສຳຫລວດພາກສະໜາມ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ມູນຄ່າໃນການກໍ່ສ້າງສິ່ງອຳນວຍ ຄວາມສະ ດວກ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆ ແລະ ຖະໜົນທຶນທາງໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ອື່ນໆ ຕ້ອງລວມ ເຂົ້າໃນມູນຄ່າ ຂອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ຕ້ອງສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດ ສັນ.

3. ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດທີ່ຖືກຍ້າຍໄປຢູ່ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ຕ້ອງໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນ ກຳມະສິດ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດທີ່ຕິດພັນກັບ ການສຳຫລວດ, ການອອກໃບຕາດິນ, ການຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ການມອບໃບຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ໝວດທີ V

ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ກັບປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 25: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດຕາມເນື້ອໃນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 12 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 26: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ, ຂອບເຂດ, ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ, ຕາຕະລາງເວລາ ແລະ ທາງເລືອກຕ່າງໆ ໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ການຟື້ນຟູເສດຖະກິດ ຂອງໂຄງການ ໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດຊາບລວມທັງ ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂຄງການ ໂດຍຜ່ານກອງປະຊຸມກັບປະຊາຊົນ ທີ່ຈັດຂຶ້ນໃນລະດັບຊຸມຊົນ ແລະ ບ້ານ ແລະ ດຳເນີນການປຶກສາຫາລືກັບກຸ່ມຄົນທີ່ເປັນຈຸດສຸມ. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຊຸກຍູ້ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າຮ່ວມ ໃນເວລາມີກອງປະຊຸມກັບປະຊາຊົນ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບກຸ່ມຄົນທີ່ເປັນຈຸດສຸມ.

ມາດຕາ 27: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງສະຫຼຸບເປັນເອກກະສານກ່ຽວກັບລາຍລະອຽດຕ່າງໆ ຂອງກອງປະຊຸມທີ່ຈັດຂຶ້ນກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ ຊຶ່ງຕ້ອງມີວັນທີ, ສະຖານທີ່ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີ ແລະ ບັນຫາທີ່ພົ້ນເດັ່ນຕ່າງໆ. ຖ້າໄດ້ມີການປະກາດແຈ້ງການໃດໜຶ່ງໃຫ້ປະຊາຊົນຊາບ, ລາຍລະອຽດຕ່າງໆ ຂອງການປະກາດ ລວມທັງສຳເນົາເນື້ອໃນຂອງປະກາດແຈ້ງການນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາເຂົ້າໃນເອກກະສານທີ່ສ້າງຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 28: ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຊາບ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າຂອງການເຄື່ອນໄຫວຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ພ້ອມທັງຄາດໝາຍເວລາທີ່ຈະສຳເລັດກິດຈະກຳຫລັກຂອງວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໂດຍຜ່ານສົມມວນຊົນ ແລະ ຖ້າບ່ອນໃດມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ກໍ່ຕ້ອງສ້າງສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານມວນຊົນ ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ ທີ່ເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 29: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຊາບ ກ່ຽວກັບຮ່າງແຜນ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຫລື ບົດລາຍງານການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນຮູບແບບ ແລະ ວິທີທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ແລະ ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ໆ ສາມາດເຂົ້າຫາໄດ້ສະດວກ. ນອກນັ້ນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໃຫ້ໂອກາດແກ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໄດ້ປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນຕໍ່ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຫລື ບົດລາຍງານການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ກ່ອນຈະປັບປຸງແຜນນັ້ນໃຫ້ສຳເລັດ. ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ລະອຽດ

ສະບັບສຸດທ້າຍ ຫລື ບົດລາຍງານການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຍັງຈະໄດ້ ຖືກເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ໃຫ້ທ້ອງຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງຊາບເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມາດຕາ 30: ສຳລັບໂຄງການທີ່ມີການກ່ຽວຂ້ອງກັບຊົນເຜົ່າທີ່ດ້ອຍໂອກາດໃດໜຶ່ງ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຍຸດທະສາດ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍຜ່ານຂະບວນການມີ ສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານັ້ນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈຕະຫຼອດໄລຍະການ ວາງແຜນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຕີລາຄາໂຄງການ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ມີ ຄວາມໝາຍສຳຄັນ ໂດຍເຮັດຕາມບາດກ້າວດັ່ງນີ້:

- (i) ການເຜີຍແຜ່ຂ່າວສານ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ;
- (ii) ຜູ້ຕາງໜ້າ/ຜູ້ນຳຊົນເຜົ່າ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ຫຼື ນັກວິ ທະຍາສາດສັງຄົມ ທີ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈດີ ກ່ຽວກັບປະຫວັດ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີຂອງ ຊົນເຜົ່າ ຈະ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເປັນປະຈຳໃນທຸກການປຶກສາຫາລືກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ;
- (iii) ເນື້ອໃນກອງປະຊຸມທັງໝົດ ຈະຖືກສ້າງເປັນເອກກະສານຢ່າງຄັກແນ່ ແລະ ມີການ ແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນກັບຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ VI
ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ມາດຕາ 31: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 13 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

1. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທຸກດ້ານຂອງໂຄງການ ບົນພື້ນຖານການ ປຶກສາຫາລື ແລະ ວິທີການທີ່ໂປ່ງໃສ ແນໃສ່ຕົກລົງແກ້ໄຂບັນຫາດ້ວຍການເຫັນດີເຫັນພ້ອມນຳກັນ ຢູ່ ໃນລະດັບໂຄງການ ກ່ອນທີ່ຈະສົ່ງຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫລື ຄຳຮ້ອງທຸກດັ່ງກ່າວໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການແກ້ ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະດັບເມືອງ ຫລື ລະດັບສູງກວ່ານັ້ນ ຫລື ກ່ອນການປະຕິບັດຕາມຂະບວນການຂອງ ສານ ປະຊາຊົນ.

2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກຄຳຮ້ອງຟ້ອງທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບເປັນລາຍລັກອັກສອນ (ຫຼືໄດ້ຮັບການລາຍງານປາກເປົ່າ) ຈາກປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ສ້າງເປັນ ເອກກະສານຄັກແນ່.

3. ພາຍຫຼັງທີ່ລັດຖະບານໄດ້ຮັບຮອງເອົາໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງເຮັດໃບສະເໜີ ເປັນທາງການໄປຍັງລັດຖະບານ ເພື່ອຂໍສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂຶ້ນ ໃນແຕ່ລະ ເມືອງທີ່ໂຄງການຕັ້ງຢູ່ ເພື່ອແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການເວນຄົນທີ່ດິນ, ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ທີ່ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ ໂຄງການ ເປັນຜູ້ສະເໜີມາ.

4. ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

- ຜູ້ຕາງໜ້າອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ;
- ນາຍບ້ານ;
- ຕົວແທນຂອງຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ;
- ຜູ້ອາວຸໂສພາຍໃນບ້ານ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າເຈົ້າຂອງໂຄງການ.

5. ຂັ້ນຕອນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

- ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໃຊ້ທຸກຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອຊອກຫາວິທີ ທີ່ມີໄມຕິຈິດ ໃນການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງທຸກ ທີ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍົກຂຶ້ນມາໃນລະ ດັບໂຄງການ. ຖ້າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫາກບໍ່ພໍໃຈກັບຄຳຕົກລົງຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ພາຍໃນ 15 ວັນນັບແຕ່ມີສິ່ງຄຳຮ້ອງທຸກ, ຄຳຮ້ອງທຸກນັ້ນ ຈະໄດ້ລົງ ຂຶ້ນຫາຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ ຂັດແຍ່ງຂຶ້ນເມືອງ.
- ຖ້າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ບໍ່ໄດ້ຮັບຄຳຕອບຫຍັງຈາກຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ ຂັດແຍ່ງ ພາຍໃນ 15 ວັນ ນັບແຕ່ມີສິ່ງຄຳຮ້ອງທຸກຂຶ້ນ ຫຼືຖ້າບັນຫາຫາກບໍ່ ຖືກແກ້ໄຂ ຈົນເປັນ ທີ່ພໍໃຈຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ຄຳຮ້ອງທຸກນັ້ນ ຈະໄດ້ຖືກ ນຳສະເໜີໄປຫາສຳນັກງານ ໃຫຍ່ຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ອວຕສ.
- ຖ້າບັນຫາຫາກຍັງບໍ່ຖືກແກ້ໄຂໄດ້ພາຍໃນ 20 ວັນ ຫຼັງຈາກສິ່ງເອກະສານຮອດ ສຳນັກ ງານຂອງໂຄງການ ແລະ ອວຕສ, ເວລານັ້ນຜູ້ຮ້ອງທຸກ ສາມາດສົ່ງຄະດີນັ້ນ ຂຶ້ນຫາສານ.

6. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບທັງໝົດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆທາງດ້ານບໍລິຫານ ແລະ ທາງ ດ້ານກົດໝາຍ ໃນຂະບວນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງນີ້.

ໝວດທີ VII ການຕິດຕາມກວດກາ

ມາດຕາ 32: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 16 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ

ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ໝວດທີ 13 ແລະ ໝວດອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

1. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງວາງກົນໄກອັນຈຳເປັນ ສຳລັບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຕິດຕາມກວດກາຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ການຄວບຄຸມດູແລ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນຢູ່ໃນໂຄງການຂອງຕົນ. ວຽກງານຕິດຕາມກວດກາຕ້ອງດຳເນີນການດັ່ງນີ້:

- ຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຂອງວຽກງານໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຂອງຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໂດຍປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.
- ຕິດຕາມການແຈກຢາຍງົບປະມານ ຈາກຫ້ອງການສຳນັກງານຂອງໂຄງການ ເຖິງໜ່ວຍງານພາກສະໜາມ ເພື່ອກວດກາເບິ່ງເວລາໃນການຕອບສະໜອງງົບປະມານນັ້ນ ໄດ້ຖືກຕ້ອງກັບ ຕາຕະລາງເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກດັ່ງກ່າວ ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ງົບປະມານນັ້ນ ຖືກນຳໃຊ້ຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ໜ້າວຽກທີ່ກຳນົດໄວ້ລ່ວງໜ້າ ໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກຳນົດຂັ້ນຕອນທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບການສ້າງບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຈັດການໂຄງການທົບທວນຄືນ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ນຳສົ່ງເຖິງຫົວໜ້າໂຄງການ ແລະ ອວຕສ ພິຈາລະນາ ແລະ ຖືເປັນພາກໜຶ່ງຂອງບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ ຊຶ່ງຢ່າງໜ້ອຍຈະໄດ້ເຮັດ ໜຶ່ງຄັ້ງຕໍ່ຫົກເດືອນ.

3. ໃນກໍລະນີ ໂຄງການມີຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມຢ່າງຫລວງຫລາຍ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ວ່າຈ້າງ ອົງການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ທີ່ມີປະສິບການ (ທີ່ບຶກສາພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ) ແລະ ເປັນຜູ້ທີ່ມີບົດຮຽນ ແລະ ຄວາມຊຳນິຊຳນານງານໃນວຽກງານວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຕິດຕາມກວດກາວຽກງານການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

4. ອົງການຈັດຕັ້ງຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກທີ່ຖືກວ່າຈ້າງນັ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ແຜນວຽກຂອງຕົນ ແລະ ນຳສະເໜີບົດລາຍງານຕໍ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຢ່າງໜ້ອຍ ໜຶ່ງຄັ້ງຕໍ່ທຸກໆຫົກເດືອນ.

5. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງນຳສົ່ງບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກໃຫ້ ອວຕສ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ພິຈາລະນາ.

6. ການຕິດຕາມກວດກາ ໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດວຽກຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໄປຈົນເຖິງການ ເຮັດສຳເລັດວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນທັງໝົດໃນໂຄງການ.

7. ໃນກໍລະນີ ໂຄງການມີຜົນກະທົບຕໍ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງສ້າງກົນໄກການ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ ແລະ ໂຄງປະກອບການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນ ແລະ ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ນຳຊຸມຊົນ ແລະ ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍທັງສອດ ຄ່ອງກັບວັດທະນະທຳ ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

ໝວດທີ VIII

ງົບປະມານ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 33: ງົບປະມານ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

1. ໃນຂັ້ນຕອນເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກແບບລະອຽດ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກຳ ນົດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ລວມທັງ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ ແລະ ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ແລະ ມູນ ຄ່າເຫລົ່ານັ້ນ ຕ້ອງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງມູນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງໂຄງການ, ການວິໄຈ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ການຮັບຮອງຈາກລັດຖະບານ.

2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໃນການຕອບສະໜອງທຶນໃຫ້ທັນເວ ລາ ແລະ ຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບມູນຄ່າທັງໝົດ ຂອງວຽກງານວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກາ ນຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ ແລະ ການສຶກສາຜົນ ກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ. ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີງົບປະມານພຽງພໍ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງຈັດສັນ ງົບປະມານໄວ້ລ່ວງໜ້າ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການດ້ານງົບປະມານໃນແຕ່ລະປີ ຕາມຕາຕະ ລາງເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

3. ໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນການກະກຽມໂຄງການ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກຳນົດແຫລ່ງທີ່ມາຂອງ ທຶນເພື່ອມາຮັບໃຊ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດທີ່ຕິດພັນກັບວຽກຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ບັນຫາສັງຄົມ ອື່ນໆ.

ໝວດທີ IX

ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ

ມາດຕາ 34: ໜ້າທີ່, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຂະບວນການທີ່ຈຳເປັນ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແມ່ນມີດັ່ງນີ້:

1. ອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ (ອວຕສ)

ກົມສິ່ງແວດລ້ອມ, ອົງການວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ສັງກັດຢູ່ໃນ ສຳນັກງານ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແມ່ນຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຮັບຜິດຊອບລວມ ໃນການປະສານງານ ແລະ ຊີ້ນຳວຽກງານ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍຜ່ານການຄວບຄຸມດູແລ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ. ໃນນັ້ນກົມສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະ:

- ເຮັດການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃນທົ່ວປະເທດ ກ່ຽວກັບດຳລັດ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໂດຍນຳໃຊ້ວິທີການ ຕ່າງໆທີ່ເໝາະສົມ.
- ກວດກາ, ຕີລາຄາ ແລະ ນຳສະເໜີ ອວຕສ ຮັບຮອງ ຫລື ປະຕິເສດ ບັນດາບົດລາຍງານຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ສະເໜີໃນໝວດທີ III ຂອງຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້.
- ດຳເນີນການກວດສອບ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ທັງໄດ້ມີການກວດກາ ແລະ ພິຈາລະນາ ບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາ ທີ່ອົງການຕິດຕາມກວດກາຈາກພາຍນອກສ້າງຂຶ້ນ; ແລະ
- ໃຫ້ຄຳແນະນຳຕ່າງໆທາງດ້ານວິຊາການ ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ທັງຈາກພາກສ່ວນລັດ ແລະ ພາກເອກກະຊົນ.

2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ

ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົ້ນຕໍຂອງ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແມ່ນຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 4 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ຕາມເນື້ອໃນລະອຽດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ຕາມເນື້ອໃນຂອງຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້.

3. ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນຈະໄດ້ໃຫ້ການຮ່ວມມື ແລະ ການສະໜັບສະໜູນ ແກ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໃນການດຳເນີນການສຳຫຼວດ, ການສຶກສາພາກສະໜາມ, ການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຟ້ອງຕ່າງໆ ຕາມການສະເໜີຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ນອກນີ້, ຍັງຈະໄດ້ປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນຕ່າງໆ ໃສ່ບົດລາຍງານ ທີ່ທາງໂຄງການໄດ້ປະກອບຂຶ້ນມາ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

4. ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນຈະຊ່ວຍເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານປົກຄອງຈັດສັນປະຊາຊົນ ຊຶ່ງໃນນີ້ຈະມີ:

- (i) ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.
- (ii) ດຳເນີນການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ, ການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ;
- (iii) ກຳນົດມູນຄ່າການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ທຸກປະເພດຂອງການເສຍຫາຍ;
- (iv) ຍັງຍືນກຳມະສິດທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງ;
- (v) ຂະບວນການຈ່າຍຄ່າທົດແທນ ແລະ ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ;
- (vi) ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານປົກຄອງຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ພື້ນຟູສັງຄົມ ໃນລະດັບເມືອງ ແລະ ເຂດ; ແລະ
- (vii) ຊ່ວຍເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຕ່າງໆ.

ນອກນີ້, ຍັງຈະໄດ້ປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນຕ່າງໆ ໃສ່ບົດລາຍງານ ທີ່ທາງໂຄງການໄດ້ປະກອບຂຶ້ນມາເພື່ອພິຈາລະນາ.

ໝວດທີ X

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 35: ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນມີສິດສະເໜີ ໃຫ້ລາງວັນ, ໃບຍ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນໆ ແກ່ບຸກຄົນ, ໜ່ວຍງານ, ບໍລິສັດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ມີຜົນສຳເລັດ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການປົກຄອງຈັດສັນ ປະຊາຊົນ ແລະ ການພື້ນຟູສັງຄົມ.

ມາດຕາ 36: ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ລະເມີດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຈະຖືກວິໄນດັ່ງນີ້: ຕັກເຕືອນ, ສຶກສາອົບຮົມ, ປັບໄໝ, ປະຕິບັດໂທດທາງອາດຍາ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີໜັກ ຫລື ເບົາ.

ນອກນີ້, ອວຕສ ອາດປະຕິບັດມາດຕະການໂທດເພີ່ມ ລວມທັງອອກຄໍາສັ່ງຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ສັ່ງຖອນໃບ ຍັງຢືນຮັບຮອງເອົາບັນດາບົດລາຍງານຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດ ສັນປະຊາຊົນ, ສັ່ງໃຫ້ແກ້ໄຂ, ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຫຼື ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ພື້ນຟູສະພາບ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.

ຖ້າບັນຫາຫາກຮ້າຍແຮງກວ່ານັ້ນ, ຂະແໜງການ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຕ້ອງໄດ້ ອອກຄໍາສັ່ງ ໃຫ້ຢຸດຕິໂຄງການຊົ່ວຄາວ ຫລື ຕະຫລອດໄປ ຫລື ສະເໜີໃຫ້ຄະນະກຳມະການແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (ຫລື ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນໃນທ້ອງຖິ່ນ) ຍົກເລີກໃບອະນຸຍາດລົງທຶນຂອງ ເຈົ້າຂອງໂຄງການນັ້ນ.

**ໝວດທີ XI
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ**

ມາດຕາ 37: ຜົນສັກສິດ

ຂໍ້ກຳນົດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ມີໄດ້ລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ. ບັນດາຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ບົດແນະນຳຕ່າງໆ ທີ່ຂັດກັບເນື້ອໃນ ຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກລົບລ້າງ.

ລັດຖະມົນຕີປະຈຳສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ,
ຫົວໜ້າອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

